

Oświadczenie Komitetu Badań nad Migracjami PAN

Komitet Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk wyraża głębokie zaniepokojenie tonem toczącej się obecnie debaty publicznej nad problematyką uchodźczą w Polsce. Celem naszego oświadczenia jest uporządkowanie dyskursu, wskazanie na znaczenie używanych w nim terminów i pokazanie zakresu zjawiska.

Migracje, których jesteśmy obecnie świadkami nie są zjawiskiem nowym i wpisują się w procesy napływu uchodźców do Europy z którymi mamy do czynienia już od kilku dekad. Mówiąc o osobach, które Polska ma przyjąć odnosimy się do grupy osób ubiegających się o status uchodźcy, czyli takich, które szukają schronienia za granicą, uciekając ze swoich krajów przed wojną i prześladowaniami. W Polsce, w ciągu minionych 25 lat (do czerwca br.), wg danych Urzędu ds. Cudzoziemców, ponad 135 tys. cudzoziemców wystąpiło o status uchodźcy, spośród których zaledwie ok. 4,5 tys. (3,5%) uzyskało możliwość osiedlenia się w Polsce, a ponadto ok. 15 tys. ochronę tymczasową, lub czasowy 'pobyt tolerowany'. Ocenia się, że znaczna część osób uprawnionych do przebywania w naszym kraju opuściła jego terytorium.

W Polsce ponadto znajduje się licząca blisko 200 tysięcy osób grupa cudzoziemców, która uzyskała prawo pobytu. Znaczna jej część podjęła tu pracę. Oprócz najliczniejszych w tej grupie obywateli Ukrainy, są to często osoby wywodzące się z odległych od polskiej kultur, oraz o różnorodnej przynależności religijnej. Mimo to, wyniki badań nie wskazują na istotne problemy z ich integracją w społeczeństwie polskim. Ciągłe jednak w porównaniu z innymi krajami europejskimi, takimi jak Wielka Brytania, Francja czy Niemcy, liczba cudzoziemców jest w Polsce minimalna, a nasze społeczeństwo ma charakter homogeniczny. Problem uchodźstwa, ale też szerzej migracji z powodów ekonomicznych, dotyczy jednak w coraz większym stopniu Polski. Doświadczenia innych krajów, które przeszły transformację z krajów emigracji w kraje imigracji (np. Hiszpania i Włochy) pokazują, że zmiany takie mogą następować w szybki i niespodziewany sposób.

Tym bardziej potrzebna jest merytoryczna dyskusja nad uwarunkowaniami i skutkami migracji, także w kontekście efektywnej polityki społecznej i rozwojowej państwa. Przyjmowanie uchodźców oznacza okazanie im gościnności i solidarności. Potrzebna jest rzetelna debata i akcja informacyjno-edukacyjna na temat uchodźców i zjawiska wielokulturowości. Członkowie Komitetu deklarują gotowość udziału w takich działaniach.